

Zdravstvena zaštita žena s invaliditetom

Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba i Gradski ured za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje, u suradnji s Povjerenstvom za ravnopravnost spolova Gradske skupštine Grada Zagreba, organizirali su Okrugli stol koji je održan 30. siječnja 2008. Okrugli stol održan je u okviru obilježavanja dvadeset godina projekta Zdravi grad, sukladno medijskoj kampanji koja je bila u siječnju posvećena temi ravnopravnost spolova. Tema Okruglog stola bila je Zdravstvena zaštita žena s invaliditetom, a u okviru skupa bila su prezentirana i razmotrena pitanja položaja žena s invaliditetom u međunarodnim i nacionalnim dokumentima, diskriminacije žena s invaliditetom u sustavu zdravstvene zaštite, mogućnostima postizanja boljeg položaja žena s invaliditetom u sustavu zdravstva koalicijom te zagrebačkim primjerima dobre prakse u zdravstvenoj zaštiti žena s invaliditetom.

Na Okruglom su stolu sudjelovali predstavnici Gradskog ureda za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje i Povjerenstva za osobe s invaliditetom Grada Zagreba, Povjerenstva za ravnopravnost spolova Gradske skupštine Grada Zagreba, Hrvatske mreže zdravih gradova, Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, Hrvatske udruge paraplegičara i tetraplegičara, Hrvatske udruge za školovanje pasa vodiča slijepih i mobilitet, Zavoda za javno zdravstvo Grada Zagreba, Opće bolnice Sveti Duh, Klinike za ginekologiju i porodiljstvo, Stomatološke poliklinike Zagreb, Zavoda za socijalnu psihijatriju KBC-a Rebro, Psihijatrijske bolnice Vrapče i drugi eminentni stručnjaci.

Položaj žena s invaliditetom u međunarodnim i nacionalnim dokumentima

Predsjednik Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske dr. Zorislav Bobuš upozorio je na višestruku diskriminaciju žena s invaliditetom u obitelji, na radnome mjestu te u institucijama. Djevojčice i žene s invaliditetom također su vrlo često izložene velikom riziku od nasilja i zlostavljanja. S obzirom na Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom, koju je potpisala i Hrvatska, naglasio je kako se još uvijek čeka idućih šest zemalja da ratificiraju Konvenciju UN-a, kako bi 30 dana nakon zadnje ratifikacije stupila na snagu. Konvenciju su do sada ratificirali Bangladeš, Hrvatska, Kuba, El Salvador, Gabon, Mađarska, Indija, Jamajka, Meksiko, Namibija, Nikaragva, Panama, Južna Afrika i Španjolska. Važnost je Konvencije velika jer

države potpisnice priznaju kako su sve osobe jednake pred zakonom te imaju pravo, bez bilo kakve diskriminacije, na jednaku zaštitu pred zakonom.

Diskriminacija žena s invaliditetom u sustavu zdravstvene zaštite

Manda Knežević, predsjednica Hrvatske udruge paraplegičara i tetraplegičara i Mreže žena s invaliditetom Hrvatske, naglasila je važnost univerzalnog dizajna i razumne prilagodbe (u sustavu zdravstva) kao poveznice osoba s invaliditetom i ostalog pučanstva te važnost sustavne edukacije zdravstvenih djelatnika o vrsti invaliditeta, odnosno potrebama pojedine osobe s invaliditetom s obzirom na postojeći invaliditet. Nedopustivo je da ginekolog, nakon što pregleda ženu s tetraplegijom (nepokretnu od vrata naniže), uputi ljutiti prijekor riječima: "Znate li vi koliko smo truda uložili u ovaj pregled i koliko je žena za to vrijeme moglo biti pregledano?" S ciljem unapređenja kvalitete usluge zdravstvene zaštite pri izradi programa i projekata namijenjenih ženama s invaliditetom, obavezno treba konzultirati žene s invaliditetom, jer one najbolje znaju s čime se u praksi susreću, drugim riječima, osim prilagođenih instrumenata, vrlo je bitan ljudski pristup.

Koalicijom do boljeg položaja žena s invaliditetom u sustavu zdravstva

Mira Katalenić, predsjednica Hrvatske udruge za školovanje pasa vodiča slijepih i mobilitet, istakla je kako osobe s invaliditetom imaju pravo na uživanje najvećega mogućega zdravstvenoga standarda bez diskri-

minacije na temelju invaliditeta. Također, osobama s invaliditetom mora se pružiti isti opseg, standard i kvaliteta besplatnih i dostupnih zdravstvenih i rehabilitacijskih usluga, a posebno usluga koje su vezane za spolno i reprodukcijско zdravlje. Žene s invaliditetom javljaju se u ginekološku ambulantu u bolnici Sv. Duh, ali pokazuje se potreba pripreme i drugih ginekoloških ambulanti za žene s invaliditetom.

Zagrebački primjeri dobre prakse u zdravstvenoj zaštiti žena s invaliditetom

Dr. Branislava Resanović istaknula je kako će Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, u suradnji s Gradskim uredom za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje, u okviru projekta Zagreb – zdravi grad nastaviti i tijekom 2008. s besplatnim mamografskim pregledima žena s invaliditetom. Ova hvalevrijedna akcija potaknula je mnoge žene na sustavno vođenje brige o vlastitom zdravlju. Stomatološka zaštita osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju (Stomatološka poliklinika Zagreb) obuhvaća sve veći broj osoba, a tijekom protekle godine stručni tim ambulanti proširio je djelatnost edukativnim i zdravstveno-preventivnim sadržajima.

Zaključeno je i kako je potrebno još više ovakvih stručnih skupova jer se na njima, u aktivnoj razmjeni mišljenja sudionika, lakše i brže postiže konsenzus o mnogim važnim pitanjima zdravstvene zaštite žena s invaliditetom.

Marinka Bakula-Andelić
marinka.bakula-andelic@zagreb.hr